

prima instanță – (Judecătoria Botanica, mun. Chișinău) Sv. Garștea-Bria
instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, V. Negru, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Sveatoslav Moldovan
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către societatea cu răspundere limitată ”Montevideia”,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată ”Montevideia” împotriva colaboratorilor Vamali, Iurie Popa, Vladimir Cebanenco privind constatarea faptului nesoluționării în termenul legal de către Comisia de Experți a Biroului Vamal Chișinău a cererii cu privire la modificarea declarațiilor vamale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016 prin care s-a respins apelul societății cu răspundere limitată ”Montevideia” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2016,

c o n s t a t ă:

La 28 aprilie 2015 societatea cu răspundere limitată ”Montevideia” a depus cerere de chemare în judecată împotriva funcționarului public Popa Iurie, Președintele Comisiei naționale de Experți a Biroului Vamal Chișinău prin care a solicitat constatarea faptului nesoluționării în termenul legal de către Comisia de Experți a Biroului Vamal Chișinău a cererii societății cu răspundere limitată ”Montevideia” cu privire la modificarea declarațiilor vamale, obligarea Comisiei de Experți a Biroului Vamal Chișinău să examineze cererea societății cu răspundere limitată ”Montevideia” cu privire la modificarea declarațiilor vamale nr. 3030118596 și nr. 30301418593 din 15 noiembrie 2013 și să prezinte întreprinderii procesul-verbal și decizia respectivă pe marginea soluționării cererii.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la 03 martie 2015 societatea cu răspundere limitată ”Montevideia” a înregistrat în cancelaria Biroului Vamal Chișinău cererea nr. 242 MV din aceeași dată cu privire la modificarea declarațiilor vamale, cererea fiind adresată Comisiei de Experți în a căror competență este examinarea cererilor de acest gen.

Prin scrisoarea nr. 1995 in 24 martie 2015 recepționată la 27 martie 2015, cererea nu a fost examinată de Comisia de Experți privind efectuarea modificărilor în declarațiile vamale respective, fiind motivat că cererea nu întrunește condițiile de formă prevăzute în pretinsul Regulament aprobat prin ordinul Serviciului Vamal nr. 88-O din 05 martie 2015 cu privire la procedura de invalidare, modificare, rectificare a declarațiilor vamale în detaliu și formularelor tipizate TV-14, TV-15, TV-26.

Reclamantul nefiind de acord cu răspunsul primit și în conformitate cu prevederile art. 14, 15 Capitolul IV al Legii nr. 793 din 10 februarie 2000, la 20 martie 2015 a înregistrat cererea prealabilă nr. 258 MV cu numărul de intrare 1101, la care răspuns nu a primit.

Astfel, recurentul a menționat că, prin refuzul Șefului Comisiei de Experți a Biroului Vamal Chișinău, Iurie Popa de a examina cererea întreprinderii cu privire la modificarea declarațiilor vamale, i-a fost vătămat un drept, recunoscut de lege și cauzat prejudiciu financiar în sumă de 20 308, 76 lei (f.d.3,4).

La 15 iulie 2015 societatea cu răspundere limitată "Montevideia" a depus cerere cu privire la concretizarea cerințelor, reclamarea probelor și citarea martorilor prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de co-reclamat pe Vladimir Cebanenco – președintele Comisiei de experți a Biroului Vamal Chișinău pentru perioada după 19 martie 2015(f.d. 41,41).

La 06 ianuarie 2016 societatea cu răspundere limitată "Montevideia" a depus cerere cu privire la concretizarea, extinderea și completarea cerințelor, temeiul acțiunii și circumstanțelor prin care a solicitat constatarea faptului nesoluționării în termenul legal de către Comisia de Experți a Biroului Vamal Chișinău a cererii societății cu răspundere limitată "Montevideia" cu privire la modificarea declarațiilor vamale, anularea hotărârii Comisiei de Experți a Biroului Vamal Chișinău nr. 10789 din 31 decembrie 2015 și a procesului verbal nr. 30/15 din 15 decembrie 2015 prin care s-a refuzat efectuarea modificărilor în declarațiile vamale cu restituirea sumei plătite în plus de către societatea cu răspundere limitată "Montevideia" în mărime de 20308,76 lei (f.d. 99, 100).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată "Montevideia"(f.d. 134).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 29 martie 2016 societatea cu răspundere limitată "Montevideia" a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă (f.d.136).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016 a fost respinsă cererea de apel a societății cu răspundere limitată "Montevideia" și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2016 (f.d. 129).

La 12 decembrie 2016 societatea cu răspundere limitată "Montevideia" a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului și casarea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2016 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, ca ilegală cu trimiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs au indicat că, atât instanța de apel cât și instanța de fond nu s-au expus pe marginea cerinței ce ține de anularea Hotărârii Comisiei de

Experți a Biroului Vamal Chișinău nr. 10789 din 31 decembrie 2015 și anularea procesului-verbal nr. 30/15 din 15 decembrie 2015 prin care s-a refuzat efectuarea modificărilor în declarațiile vamale cu restituirea sumei plătite în plus de către societatea cu răspunder elimitată "Montevideia" în mărime de 20 308,76 lei.

A mai relevat că, prin hotărârea instanței de fond au fost afectate drepturile Biroului Vamal Chișinău și anume la materialele cauzei lipsește actul de atragerea în proces a Biroului Vamal Chișinău.

Totodată, a mai menționat că, Curtea de Apel Chișinău nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume nu s-a expus pe marginea încălcării procedurii și soluționării în termenul legal de către Comisia de Experți a Biroului Vamal Chișinău a cererilor recurentului cu privire la modificarea declarațiilor vamale.

De asemenea, instanța de apel nu s-a expus asupra răspunsului nr. 1995 din 24 martie 2015 semnat de Șeful Biroului Vamal Chișinău și nu a luat în considerație faptul că, răspunsul la cererea prealabilă prezentată în instanța de judecată nu a fost expediat recurentului iar la materialele cauzei nu este nici o probă în acest sens.

Susține, că cererea inițială cât și cererea prealabilă a fost adresată Comisiei de Experți, în timp ce aceasta contrar prevederilor legii, a examinat cererile în 9 luni și 12 zile ceea ce nu reprezintă un termen rezonabil, depășind cu 3 ori termenul de examinare prevăzut de regulament.

La fel indică, că instanța de apel cât și instanța de fond au dat concluzii eronate referitor la circumstanțele cauzei în ceea ce privește atragerea funcționarilor publici în proces, atribuțiile acestora la întocmirea răspunsurilor la cerere, în timp ce aceștia dețineau funcții de conducere în Cadrul Biroului Vamal Chișinău, unul din ei fiind președintele Comisiei de experți.

La 10 februarie 2017 Biroul Vamal Chișinău a depus referință prin care a solicitat să fie declarată cererea de recurs ca inadmisibilă.

Mai mult, a indicat că, instanțele au examinat cauzat într-o perioadă de 12 luni, termen ce nu poate fi considerat unul rezonabil (f.d. 202-208).

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 26 octombrie 2016.

Potrivit scrisorii nr. 9187 copia deciziei a fost expediată la 11 noiembrie 2016 (f.d. 199), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Potrivit prevederilor art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost depusă la 12 decembrie 2016, respectiv recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CtEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmets împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de recursului declarat de către societatea cu răspundere limitată ”Montevideia”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată ”Montevideia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Sveatoslav Moldovan

Dumitru Mardari